

Įrodymais grįstas įtraukusis ugdymas

Pastarųjų metų įstatymai ar projektai orientuoti į įtraukųjį ugdymą, aktualizuojant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų sugrąžinimą į bendrojo ugdymo švietimo institucijas, krizių valdymą. Vadovaujamosi vaiko interesų ir gerovės pirmumo, vaiko dalyvavimo priimant su juo susijusius sprendimus individualizavimo, vaiko ugdymo atlikti pareigas ir prisiimti atsakomybę už savo poelgius, neatskyrimo nuo šeimos, priežiūros vykdymo kuo arčiau vaiko gyvenamosios vietos, bendruomenės įtraukimo į socialinės sąveikos procesą principais. Šalies švietimo įstatyminė bazė propaguoja ir apibrėžia demokratinę, grįstą lygiomis teisėmis ir galimybėmis švietimo politiką, skatinančią vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, įtraukųjį ugdymą(si). Vaikas, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, įtraukioje švietimo sistemoje inicijuoja pedagogo mokymąsi bei pozityvius pokyčius ne tik mokymo bei mokymosi veiklose, bet ir asmeninių vertybių, nuostatų srityje. Pozityvaus elgesio palaikymo ir intervencijų sistema (angl. Positive Behavioral Interventions Supports, angl. Sutr, PBIS, toliau – PEPIS) siūlo aktyvų prevencinį veiklos metodą, kai pagrindinis dėmesys skiriamas mokyklos socialinio klimato kaitai, siekiama, kad būtų tinkamai ugdomi kiekvieno mokinio socialiniai ir elgesio gebėjimai, skatinama akademinė pažanga, o ugdymosi procesas mokykloje organizuojamas taip, kad būtų užkirstas kelias netinkamo elgesio apraiškoms.

Problemos moksliskumas grindžiamas priešara tarp šiuolaikinės konstruktyvistinės teorinės priegos, teisinės bazės ir pedagogų veiklos kasdieninėse situacijose, ugdant specialiųjų poreikių turinčius vaikus švietimo institucijose bei konstruojant pageidaujamą elgseną.

Aktualu tyrinėti švietimo politikos ir ugdymo realybės bei visuomenės pozicijos demonstruojamą prieštaravimą vaikų, turinčių specialiųjų poreikių, nepageidaujamos elgsenos slopinimo ar pageidaujamos elgsenos konstravimo kontekste. Specialiųjų poreikių turinčių vaikų ugdymo kontekste yra labai aktuali įrodymais grįsta pedagogo veikla, identifikuojant kultūrinius, tinkamo elgesio sampratos skirtumus, skatinant ugdymo proceso dalyvių (vaiko, jo šeimos, specialistų, pedagogų, kitų vaikui artimų asmenų), kaip lygiaverčių partnerių, įsitraukimą į sprendimų priėmimą, savo veiklų planavimą, vykdymą, įvertinimą ir reflektavimą bei pozityvaus elgesio konstravimą.

Evidence-based inclusive education

Laws or projects of recent years are focused on inclusive education, actualizing the return of children with special educational needs to general education institutions, crisis management. It is guided by the principles of prioritizing the child's interests and well-being, individualizing the child's participation in making decisions related to him, the child's educational responsibilities and taking responsibility for his actions, not separating him from the family, providing care as close as possible to the child's place of residence, and involving the community in the process of social interaction. The country's educational legal framework promotes and defines a democratic education policy based on equal rights and opportunities, promoting the inclusive education of children with special educational needs. A child with special educational needs, in an inclusive education system, pedagogues initiate learning and positive changes not only in teaching and learning activities, but also in the field of personal values and attitudes. The Positive Behavioral Interventions Supports and Interventions System (Positive Behavioral Interventions Supports, English Sutr, PBIS, hereinafter - PEPIS) offers an active preventive activity method, which focuses on changing the school's social climate in order to properly develop all students' social and behavioral skills, academic progress is

promoted, and the educational process in the school is organized in such a way as to prevent manifestations of inappropriate behavior.

The science of the problem is based on the contradiction between the modern constructivist theoretical approach, the legal base and the activity of pedagogues in everyday situations, educating children with special needs in educational institutions and constructing applied behavior.

It is relevant to study the contradiction demonstrated by educational policy and educational reality and society's position in the context of suppressing unwanted behavior or constructing preferred behavior of children with special needs. In the context of the education of children with special needs, evidence-based pedagogical activities are very relevant, identifying cultural differences in the concept of appropriate behavior, promoting the involvement of participants in the educational process (the child, his family, specialists, educators, other children's relatives) as equal partners in the admission process. , planning, executing, evaluating and reflecting on one's activities and building positive behavior.